

7) Ἡ Ἐπιτροπὴ ὁρίζει ἀπὸ τὰ μέλη της Γραμματεία καὶ Ταμία.

8) Ὁ Ταμίας τοῦ Ὁμίλου εἶναι καὶ Ταμίας τοῦ Σχολείου καὶ ἀντιπροσωπεύει καὶ τὰ δύο σὲ κάθε χρηματικὴ τους ὑπόθεσις.

9) Σὲ κάθε συνεδρία τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν ἀπαρτία χρειάζονται τρία μέλη. Ἐνα ἀπὸ τὰ μέλη προεδρεύει καὶ διευθύνει τὶς ἐργασίες κάθε συνεδρίας.

10) Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀντιπροσωπεύει τὸν Ὁμιλο σὲ κάθε εἶδος σχέσις τοῦ καὶ φροντίζει γιὰ ὅλες τὶς ἐργασίες τοῦ Ὁμίλου, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Πρότυπο Δημοτικὸ Σχολεῖο, ποὺ τὸ φροντίζει ἡ Ἐφορία τοῦ.

11) Τὰ μέλη τοῦ Ὁμίλου πληρώνουν πέντε δραχμὲς τὸ χρόνο.

12) Στὸ τέλος κάθε χρόνου ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ δημοσιεύῃ ἐκθεση τῶν ἐργασιῶν της καὶ τῇ λογοδοσίᾳ της.

13) Ἡ Ἐπιτροπὴ ὁρίζει ὡς ἰδρυτὴ ἓναν ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Ὁμίλου, κάθε φορὰ ποὺ λείψῃ ἰδρυτής.

14) Τὸ Καταστατικὸ τοῦτο μπορεῖ ν' ἀναθεωρηθῇ ἀπὸ τοὺς Ἰδρυτὰς καὶ τὰ Μέλη μετὰ τὰ τρία πρῶτα χρόνια.

Ἀθήναι, Μάης 1910.

ΟΙ ΙΔΡΥΤΑΙ

Ἀπ. Ἀλεξανδρῆς, Α. Μαβίλης, Πέτρ. Ἀποστολίδης, Ν. Μανουρῆς, Περικλ. Ἀργυρόπουλος, Κ. Μελάς, Βλ. Γαβριηλίδης, Ἀλ. Μυλωνᾶς, Χρ. Γκόφας, Ἀλ. Πανταζῆς, Ἀλέκ. Δελμούζος, Ἀλ. Παπαναστασίου, Λουκ. Δελμούζος, Κ. Πασαγιάννης, Κωνστ. Δεμερτζῆς, Α. Πετροκόκκινος, Ἀλ. Διομήδης, Θρ. Γ. Πενμεζᾶς, Ἰ. Αραγούμης, Χρ. Ράγκος, Ἰ. Θεοδοωρίδης, Α. Ι. Σαράτσης, Ν. Καζαντζάκης, Μιχ. Στελλάκης, Π. Καραπάνος, Γ. Σωτηριάδης, Ἀνδ. Καραβίτσας, Κωνστ. Τοπάλης, Κωνστ. Κατοίμπαλης, Κ. Α. Τριανταφυλλόπουλος, Α. Ν. Κεφαλληνός, Μ. Τοιριμῶκος, Ἀρ. Κουρτίδης, Δημ. Φωκᾶς, Γ. Καφαντάρης, Φώτης Φωτιάδης, Κλέανδρος Β. Λάκων.

ΟΠΟΙΟΣ θησιάζεται γιὰ τὴν πατρίδα καὶ δουλεύει γιὰ τὸ ἔθνος, ὅποιος φανῇ μεγάλος, ὅποιος ὀψωθῇ, μήτε πατέρα, μήτε μάννα, μήτε παιδιὰ, μήτε φίλους πρέπει νὰ χυ. Ἀλλά καιρὸ τὸν παίρνει ἡ πατρίδα. Τὸν ἔχει μοναχὴ τῆς, μὲ σιδερένιος χεῖρ τὸν ἀρπάζει καὶ τὸν κάρνει δικό της—ἴσως μὲ τὸν τάφο καὶ παρέκει.

ΥΓΧΑΡΙΣ

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ

«Σκέπτεται νὰ ἐνθόσῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν εἰς ἓν, ὅπως ταῦτα διευθυνομένη ὑπὸ κοινοῦ ἐπιτελείου ὁρῶσιν ἐν συνδυασμῷ αἱ δύο στρατιωτικαὶ δυνάμεις τῆς χώρας.» Ἐφημ. «Σκρίπ» 14 Σεπτ. σελ. 4 στήλῃ 4.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ*

6.

ΟΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ ΜΑΣ Κ' Η ΓΛΩΣΣΑ

Σὲ προηγούμενο κεφάλαιον εἶπαμε πῶς γιὰ τὸ ζήτημα τῆς γλώσσας στὸ σχολεῖν εἶναι ἀνάγκη πρὸ πλατιά νὰ μιλήσουμε. Μὰ γιὰ μᾶς τοὺς Ρωμιούς τὸ παιδευτικὸ ζήτημα εἶναι οὐσιαστικὰ καὶ ἀληθινὰ γλωσσικὸ προπαντὸς ζήτημα. Κι ἂ δὲν τὸ καλονοιώσουμε αὐτὸ ὅλοι, δὲν εἶναι δυνατό νὰ καταφέρουμε καμιά παιδευτικὴ καλυτέρεψιν. Ὅσο ὑποφέρουμε νὰ βλέπουμε τὸ ἀπαίσιο φάσμα τῆς νεκρῆς καθαρεύουσας νὰ τριγυρνᾷ μέσα στὰ σχολεῖά μας, ὅτ' χαμένα πολεμοῦμε νὰ διορθώσουμε τὶς ἄλλες σχολικὲς μας ἑλλείψεις. Μᾶς λείπει τὸ πρῶτο, τὸ πρὸ ἀναγκαῖο, τὸ ἀπαραίτητο ἐργαλεῖο τῆς παιδείας· κ' εἶναι φρόνιμο γι' αὐτὸ πρῶτα νὰ φροντίσουμε καὶ ὅχι γιὰ τὰλλα, ποὺ ὅσο σπουδαῖα καὶ ἂν εἶναι δὲν ἔχουν ἀκόμα γιὰ μᾶς μεγάλη σημασία. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ καμιά παιδευτικὴ πρόοδος, ἂ δὲν ἀρχίσουμε ἀπὸ τὴν ἀρχή. Μὰ πρὶν ἐξετάσουμε τὸ σημερινὸ τῆς ἀγωγῆς μας ὄργανο, δὲν κρίνουμε ἄσκοπο νὰ δοῦμε τί συλλογιστήκανε καὶ τί γράψανε γι' αὐτὸ, ὅσοι δουλέψανε κάπως ἴσως τὰ τώρα γιὰ τὴ δημοτικὴ μὲς παιδείῃ.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς δασκάλους μας ποὺ περνῶνε γιὰ μύστες τῆς παιδαγωγίας, ὅταν πρόκειται νὰ γράψουνε ἢ νὰ διδάξουνε γιὰ τὴ γλώσσα καὶ τὴ μεγάλη τῆς σπουδαιότητα στὴν ἀγωγή τοῦ ἀνθρώπου, καταφεύγουνε στὰ γνωστὰ κλισιόπληγη σκέρτσα κ' ἐπιχειρήματα. Συνήθως ἢ κάνουνε τὸ χοντρεῖ-δέσκατο λάθος νὰ λογαριάζουνε τὴν καθαρεύουσα γιὰ μητρικὴ γλώσσα ἢ καταγίνονται νὰ προσφέρουνε καὶ αὐτοὶ τίς ὑπηρεσίες τοὺς στὴν ὑποστήριξιν τῆς χιλιεπιωμένης γνώμης, πῶς ἐμεῖς γιὰ ἱστορικοὺς κ' ἐθνικοὺς τάχα λόγους εἴμαστε δικαιολογημένοι ποὺ ἔχουμε δύο γλώσσες, τὴ μητρικὴ, ποὺ τὴν ξέρουμε καὶ δὲν εἶναι τάχα ἀνάγκη νὰ τὴ διδάχτομε καὶ ποὺ θὰ εἴτανε ματασοπνία μαλιὰς νὰ τὴν ἀναπτύξουμε καὶ νιρεπῇ νὰ τὴ μεταχειριστομε γιὰ ὄργανο τῆς ἀγωγῆς μας, καὶ τὴν ἐπίσημη καθαρεύουσα ποὺ σκοπὸς τῆς φοίτησός μας στὸ σχολεῖν εἶναι...νὰ τὴ μάθουμε. Ὅσοι ἔμως εἶδανε μὲ τὰ μάτια τοὺς καὶ προσεχτικὰ μελετήσανε τί γίνεται παντοῦ καὶ διαβάσανε πόσο συντελεῖ στὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρώπου ἡ μητρικὴ λαλιά, θέλοντας νὰ συδιδάσουνε τὶς ἰδέες καὶ πεποίθητές τοὺς μὲ τὸ φοβερὸ διγλωσσο «καθεστῶς» ποὺ βασιλεύει σ' ἑλὴν τὴ Ρωμιόσυνῃ, βρίσκουν εἰς καθέναν ξεχωριστὰ δικό του τρόπο νὰ μπαλώσῃ καὶ νὰ βολέψῃ ὅπως μπορεῖ τὰ πράγματα. Ὁ Ἰ. Παυλίδης καταφεύγει σὲ ἀοριστολογίες γράφοντας πῶς ἡ καθαρεύουσα εἶναι συνέχεια τῆς μητρικῆς (!) κ' ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ συνέχεια τῆς καθαρεύουσας (!!) κ' ὑποστηρίζοντας πῶς χρὲς ἔχουμε «μὲ ἥρεμα καὶ κανονικὰ βήματα νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν προσπέλασιν τῆς νεωτέρας πρὸς τὴν ἀρχαίαν» (Διδακτ. § 136, 1895). Εἶναι γνωστὴ ἡ

*) Κοίταξε φύλλα 350, 352, 370, 382 καὶ 386.